

Sygn. akt I C 1046/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2018r.

Sąd Rejonowy w Gdyni, Wydział I Cywilny

w składzie

Przewodniczący: SSR Adrianna Gołuńska-Łupina

Protokolant: st. sek. sąd. Iwona Górską

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2018r. w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa K. B.

przeciwko B. Ś.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej B. Ś. na rzecz powódki K. B. kwotę 24 410 zł. 62 gr. (dwadzieścia cztery tysiące czterysta dziesięć złotych 62/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanej B. Ś. na rzecz powódki K. B. kwotę 5963 zł. 20 gr. (pięć tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt trzy złote 20/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje ściągnąć od powódki K. B. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 158 zł. 86 gr. (sto pięćdziesiąt osiem złotych 86/100) tytułem nieuiszczonych kosztów procesu, natomiast od pozwanej B. Ś. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 1430 zł. (jeden tysiąc czterysta trzydzieści złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów procesu.

Sygnatura akt: I C 1046/16

UZASADNIENIE

Stan faktyczny:

Spadkodawczyni Z. K. zmarła w dniu 22 października 2014r. w G.. W chwili otwarcia spadku zmarła był wdową, pozostawiła pięcioro dzieci: B. C., R. K., M. D., powódkę K. B. i pozwaną B. Ś..

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: odpis skróconego aktu zgonu k. 16, odpisy skrócone aktów urodzenia k. 11-15)

Postanowieniem z dnia 18 marca 2016r. wydanym w sprawie o sygnaturze VII Ns 1160/15 Sąd Rejonowy w Gdyni stwierdził, że spadek po Z. K. na podstawie testamentu notarialnego z dnia 24 stycznia 2005r., otwartego i ogłoszonego w dniu 5 maja 2015r. w Sądzie Rejonowym w Gdyni w sprawie sygn. akt VII Ns 1220/15, nabyła w całości wprost B. Ś.. Przedmiotowe postanowienie uprawomocniło się w dniu 9 kwietnia 2016r.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o postanowienie Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 18 marca 2016r. k. 9, testament notarialny z dnia 24 stycznia 2005r. k. 10)

W skład majątku spadkowego po Z. K. wchodziły:

- prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w G. przy ul. (...) kl. C, dla którego Sąd Rejonowy w Gdyni prowadzi księgę wieczystą nr (...);
- środki pieniężne zgromadzone na lokacie bankowej w Banku (...) S.A. z siedzibą w W. w kwocie 10.700 zł.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: odpis zwykły księgi wieczystej nr (...) k. 17, zeznania świadka E. K. (1) płyta CD k. 145, zeznania świadka M. K. płyta CD k. 145, pismo Banku (...) S.A. z dnia 8 grudnia 2017r. k. 156-157, przesłuchanie powódki płyta CD k. 211, przesłuchanie pozwanej płyta CD k. 211)

Wartość rynkowa nieruchomości lokalowej położonej w G. przy ul. (...) według stanu na dzień 22 października 2014r. wynosiła 237.000 zł.

(dowód: pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu szacowania (...) k. 161-186)

Pozwana zamieszkała w ww. lokalu w grudniu 2013r., gdy stan zdrowia spadkodawczyni się pogorszył po wypadku z listopada 2013r. Pozwana zajmowała się matką do maja 2014r., kiedy Z. K. została umieszczona w hospicjum. Do dnia śmierci matki pozwana dysponowała emeryturą matki w kwocie 1.800 zł. Jeszcze za życia matki strony popadły w konflikt. Po śmierci Z. K., pozwana przeprowadziła remont mieszkania, w tym wycyklinowała podłogi, wymalowała i wytapetowała ściany.

(dowód: zeznania świadka E. K. (1) płyta CD k. 145, zeznania świadka B. A. płyta CD k. 145, zeznania świadka M. K. płyta CD k. 145, zeznania świadka W. Ś. płyta CD k. 145, przesłuchanie powódki płyta CD k. 211, przesłuchanie pozwanej płyta CD k. 211)

Przedmiotowy lokal mieszkalny nr (...) położonego w G. przy ul. (...) kl. C został przez spadkodawczynię i jej męża E. K. (2) wykupiony od Wojskowej Agencji Mieszaniowej z siedzibą w W. za kwotę 20.891,43 zł. Kwota 4.178,29 zł została uiszczona przed podpisaniem aktu notarialnego, zaś pozostała kwota 16.713,14 zł miała zostać zapłacona w pięciu ratach rocznych po 3.342,63 zł każda.

(dowód: zawiadomienia k. 52-57, umowa ustanowienia odrębnej własności lokalu, jego sprzedaży i oddania gruntu w użytkowanie wieczyste z dnia 28 kwietnia 1999r. rep. A 3005/1999 k. 58)

Zgodnie z ustaleniami poczynionymi przez Z. K. i E. K. (2) z pozwaną, B. Ś. miała pokryć koszty wykupu mieszkania od Wojskowej Agencji Mieszaniowej, a w zamian lokal ten miał przyspaść pozwanej po śmierci rodziców na podstawie testamentu. Zgodnie z umową pozwana przekazywała rodzicom środki pieniężne na spłatę rat z tytułu wykupu mieszkania.

(dowód: zeznania świadka E. K. (1) płyta CD k. 145, zeznania świadka B. A. płyta CD k. 145, zeznania świadka M. K. płyta CD k. 145, zeznania świadka W. Ś. płyta CD k. 145, przesłuchanie powódki płyta CD k. 211, przesłuchanie pozwanej płyta CD k. 211)

Do długów spadkowych po Z. K. należą koszty pogrzebu w kwocie 7.593,80 zł, przy czym kwota 4.000 zł została pokryta z zasiłku pogrzebowego, zaś kwota 3.593,80 zł została zapłacona przez pozwaną.

(dowód: faktury VAT (...))

Pismem z dnia 18 maja 2016r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty zachowku po Z. K. w kwocie 26.870 zł w terminie 14 dni od otrzymania wezwania. Wezwanie zostało pozwanej doręczone w dniu 27 maja 2016r.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o wezwanie do zapłaty z dnia 18 maja 2016r. k. 22-24 wraz z dowodem doręczenia k. 26)

W wyniku rozwodu pozwana otrzymała od byłego męża kwotę 40.000 zł tytułem rozliczenia nakładów z majątku wspólnego, a część tej kwoty przeznaczyła na spłatę długów córki. Były mąż pozwanej zatrzymał mieszkanie i samochód. Pozwana pracuje na podstawie umowy na czas określony za wynagrodzeniem w wysokości 2.156 zł netto, od marca dodatkowo pracuje w weekendy. Od kwietnia 2014r. do maja 2015r. pozwana była na zasiłku dla bezrobotnych. Pozwana ponosi wydatki na opłaty za mieszkanie (260 zł latem i 450 zł zimą miesięcznie), opłaty za energię elektryczną (130 zł co dwa miesiące), opłaty za gaz (30 zł miesięcznie). Pozwana nie ma nikogo na utrzymaniu.

(dowód: zeznania świadka W. Ś. płyta CD k. 145, przesłuchanie powódki płyta CD k. 211, przesłuchanie pozwanej płyta CD k. 211)

Ocena dowodów:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, dowodu z zeznań świadków E. K. (1), B. A., M. K., W. Ś., dowodu z przesłuchania stron oraz dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania (...).

Oceniając zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd nie dopatrył się żadnych podstaw do kwestionowania wiarygodności i mocy dowodowej dokumentów przedłożonych przez strony. Podkreślić bowiem należy, iż dokumenty w postaci postanowienia w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku, aktu notarialnego oraz odpisów aktów stanu cywilnego mają charakter dokumentów urzędowych i w związku z tym korzystają one z domniemania autentyczności i zgodności z prawdą wyrażonych w nich oświadczeń, których w toku niniejszego postępowania żadna ze stron nie kwestionowała w trybie art. 252 k.p.c. W przypadku pozostałych przedłożonych przez strony dokumentów mających charakter dokumentów prywatnych tj. faktur VAT dokumentujących poniesione koszty pogrzebu spadkodawczyni czy wezwania do zapłaty, żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności tych dokumentów ani nie zaprzeczyła, iż osoby podpisane pod tymi dokumentami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych. Sąd także nie dopatrył się żadnych podstaw do kwestionowania wiarygodności przedmiotowych dokumentów.

Brak było również podstaw do kwestionowania dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości. Zdaniem Sądu opinia przedstawiona przez biegłego M. S. stanowi pełnowartościowy i wiarygodny dowód w sprawie, została sporządzona przez osobę posiadającą odpowiednią wiedzę fachową z dziedziny szacowania nieruchomości, jest jasna, logiczna i wewnętrznie niesprzeczna, zaś wnioski końcowe są kategoryczne i zostały dobrze uzasadnione. Nadto, przedstawiona opinia nie budzi żadnych wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego czy wiedzy powszechnej, co czyni ją w pełni przydatnym środkiem dowodowym do rozstrzygnięcia sprawy. Nadto, należy podkreślić, że żadna ze stron nie kwestionowała przedmiotowej opinii.

W zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy za wiarygodne należało także uznać zeznania świadków i stron. Podkreślić bowiem należy, iż w zeznaniach poszczególnych świadków nie było różnic co do składu majątku spadkowego, kręgu spadkobierców, stanu mieszkania w chwili otwarcia spadku, czy też poniesienia przez pozwaną kosztów pogrzebu. Nadto, świadkowie potwierdzili, że pozwana przekazała rodzicom środki pieniężne na wykup mieszkania, w zamian za co rodzice mieli pozwaną powołać do dziedziczenia. W tej ostatniej kwestii pewne rozbieżności wystąpiły w zeznaniach powódki. Co prawda powódka przyznała, że od rodziców posiadała wiedzę, że pozwana wpłacała raty z tytułu wykupu mieszkania, lecz jednocześnie podała, że od siostry spadkodawczyni dowiedziała się, że rodzice zwrócili pozwanej wpłacone pieniądze. Podkreślić jednak należy, iż fakt zwrotu środków pieniężnych nie znajduje żadnego potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym, w szczególności w zeznaniach świadków.

Kwalifikacja prawna:

Podstawę prawną powództwa stanowi przepis art. 991 k.c., zgodnie z którym zstępny, małżonkowi oraz rodzicom spadkodawcy, którzy byliby powołani do spadku z ustawy, należą się, jeżeli uprawniony jest trwale niezdolny do pracy

albo jeżeli zstępny uprawniony jest małoletni – dwie trzecie wartości udziału spadkowego, który by mu przypadła przy dziedziczeniu ustawowym, w innych zaś wypadkach – połowa wartości tego udziału (zachowek) (§ 1). Jeżeli uprawniony nie otrzymał należnego mu zachowku bądź w postaci uczynionej przez spadkodawcę darowizny, bądź w postaci powołania do spadku, bądź w postaci zapisu, przysługuje mu przeciwko spadkobiercy roszczenie o zapłatę sumy pieniężnej potrzebnej do pokrycia zachowku albo do jego uzupełnienia (§ 2).

Przechodząc do szczegółowych rozważań należy zauważyć, iż w niniejszej sprawie nie było sporu co do tego, że pozwana B. Ś. jest spadkobiercą testamentowym Z. K.. Okoliczność ta wynika również z przedłożonych dokumentów, w szczególności postanowienia Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 18 marca 2016r. w sprawie o sygnaturze VII Ns 1160/15 w sprawie stwierdzenia nabycia spadku po Z. K.. Kluczowym dla rozstrzygnięcia kwestii wysokości zachowku jest ustalenie kręgu spadkobierców ustawowych, którzy byliby powołani do dziedziczenia gdyby spadkodawca nie sporządził testamentu. Zgodnie z treścią art. 931 § 1 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku. Nie ulega wątpliwości, iż spadkodawczyni była wdową i miała pięcioro dzieci, które pozostawały przy życiu w chwili otwarcia spadku. Podkreślić przy tym należy, iż żaden ze spadkobierców ustawowych nie został wydziedziczony i pobawiony prawa do zachowku. Nie ulega wątpliwości, że powódka będąca córką spadkodawczyni także należy do kręgu spadkobierców ustawowych Z. K.. Zważywszy na powyższe, w razie dziedziczenia ustawowego każdemu z pięciorga dzieci spadkodawczyni przypadłby udział w wysokości 1/5 części spadku. Zważywszy, że powódka jest osobą dorosłą i zdolną do pracy, to przysługiwało jej roszczenie o zapłatę zachowku w wysokości 1/2 udziału spadkowego, jaki przypadłby jej w razie dziedziczenia ustawowego tj. w wysokości 1/10 części spadku ($1/2 \times 1/5$).

W dalszej kolejności należało ustalić substrat zachowku. Zgodnie z treścią art. 993 k.c. substrat zachowku obejmuje czystą wartość spadku powiększoną o wartość darowizn i zapisów windykacyjnych. Ustalenie wartości stanu czynnego spadku następuje poprzez zestawienie i wycenę wszystkich praw (aktywów) należących do spadku, następnie – od tak ustalonej wartości stanu czynnego spadku – odejmuje się wartość stanu biernego (pasywów) spadku. W zasadzie nie było sporu pomiędzy stronami, że w skład majątku spadkowego po Z. K. wchodziły prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w G. przy ul. (...) kl. C, a także środki pieniężne zgromadzone na lokacie bankowej w Banku (...) S.A. z siedzibą w W. w kwocie 10.700 zł. W pozwie powódka wskazała także, że w skład majątku spadkowego wchodziły też środki pieniężne w gotówce w wysokości 10.000 zł, niemniej okoliczność ta nie została w żaden sposób wykazana w toku niniejszego postępowania. Jeśli natomiast chodzi o wartość rynkową ww. nieruchomości lokalowej według stanu na dzień otwarcia spadku to ustalenia faktyczne w tym zakresie Sąd poczynił na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości. Z przedłożonej przez M. S. opinii wynika, że według stanu na dzień 22 października 2014r. wartość tego składnika majątkowego wynosiła 237.000 zł. Żadna ze stron nie kwestionowała wskazanej przez biegłego wartości. Podkreślić przy tym należy, iż zgodnie z zebrany materiał dowodowy biegły pominął ulepszenia dokonane przez pozwaną już po śmierci spadkodawcy w postaci cyklinowania podłóg w dwóch pokojach, tapetowania ścian w małym pokoju i kuchni. W świetle powyższego należało uznać, że wartość aktywów spadkowych wynosi 247.700 zł. Kwotę tę należało w dalszej kolejności pomniejszyć o długi spadkowe. W świetle zeznań świadków nie budzi wątpliwości, że pozwana poniosła koszty pogrzebu spadkodawczyni. Na podstawie przedłożonych do akt sprawy rachunków i faktur VAT można stwierdzić, że łączny koszt pogrzebu wynosił 7.593,80 zł, przy czym kwota 4.000 zł została pokryta z zasiłku pogrzebowego, zaś kwota 3.593,80 zł została pokryta przez pozwaną z jej własnych środków. Dlatego też kwotę aktywów spadkowych Sąd pomniejszył jedynie o koszty faktycznie poniesione przez pozwaną (3.593,80 zł). Natomiast Sąd nie znalazł żadnych podstaw, aby odliczyć poczynione przez pozwaną nakłady w postaci środków pieniężnych na wykup mieszkania jeszcze za życia spadkodawczyni i jej męża. Wyłożone przez pozwaną środki w żadnym wypadku nie stanowią długów spadkowych, a mogą być jedynie rozpatrywane jako darowizna poczyniona przez pozwaną na rzecz rodziców. W świetle przepisów art. 993-997 k.c. przy obliczaniu zachowku uwzględnia się wyłącznie darowizny dokonane przez spadkodawcę, natomiast nie ma żadnej podstawy prawnej do uwzględniania darowizn dokonanych na rzecz spadkodawcy. W ocenie Sądu, okoliczność sfinansowania przez pozwaną wykupu mieszkania można rozpatrywać wyłącznie w kontekście art. 5 k.c. i nadużycia prawa podmiotowego. W judykaturze

podkreśla się, że zastosowanie art. 5 k.c. nie jest wykluczone także do spadkowych praw podmiotowych (por. wyrok SN z dnia 11 lipca 2012r. I CSK 75/12, LEX nr 1311040), w tym nie jest wyłączone obniżenie wysokości należnej z tego tytułu sumy na podstawie art. 5 k.c. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1981r., III CZP 18/81, OSNCP 1981 nr 12, poz. 228, L.). Wskazuje się przy tym, że ocena Sądu, czy żądanie zapłaty sumy odpowiadającej wysokości zachowku stanowi nadużycie prawa (art. 5 k.c.), nie powinna pomijać, że prawa osoby uprawnionej do zachowku służą urzeczywistnieniu obowiązków moralnych, jakie spadkodawca ma wobec swoich najbliższych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2004 r., IV CK 215/03, PiP (...)). Jednocześnie jednak dopuszcza się, że pozbawienie osoby uprawnionej zachowku na podstawie art. 5 k.c., jednakże tylko w sytuacjach wyjątkowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2001 r., IV CKN 250/00, niepublikowany). W ocenie Sądu w okolicznościach niniejszej sprawy brak jest podstaw do obniżenia bądź miarkowania należnego powodce zachowku. Z zeznań świadków wynikało bowiem, że zgodnie z poczynionymi z rodzicami, w tym ze spadkodawczynią, uzgodnieniami pozwana miała pokryć koszty wykupu mieszkania, a w zamian za to, rodzice mieli powołać pozwaną do spadku jako spadkobiercę testamentowego. Z tego względu poczynione przez pozwaną darowizny służyły również pozwanej, która w zamian za sfinansowanie wykupu mieszkania została powołana do spadku i w ostatecznym rozrachunku stała się właścicielką mieszkania. Zwrócić przy tym należy, iż przy nabyciu mieszkania nabywcom została udzielona bonifikata, co wynika choćby z przedstawionych dokumentów. Zatem w zamian za stosunkowo nieduże darowizny pozwana nabyła składnik majątkowy, którego aktualna wartość przekracza kwotę 200.000 zł. Przedmiotowe darowizny należało zatem potraktować jako swego rodzaju inwestycję, z której pozwana osiągnęła wymierną korzyść materialną. Zważyć także należy, iż pozwana domaga ustalenia wartości mieszkania przy uwzględnieniu stosunku w jakim uiszczona cena pozostawała do ówczesnej wartości mieszkania. Pozwana ocenia jednak tę kwestę wyłącznie przez pryzmat ówczesnej ceny mieszkania, zupełnie natomiast pomija takie czynniki jak cena m² mieszkania oraz średnie miesięczne wynagrodzenie. Aktualnie relacja ceny za m² do średniego miesięcznego wynagrodzenia jest zupełnie inna, niż w czasie, kiedy miał miejsce wykup mieszkania. Nadto, stwierdzić należy, że pozwana nabywając spadek i tak zyskuje w stosunku do wielkości poniesionych „nakładów”, bowiem wartość mieszkania z chwili otwarcia spadku, po odliczeniu zachowku jest wyższa od poniesionych nakładów. Skoro poczynienie przez pozwaną nakładów na pomoc w wykupieniu mieszkania było, jak wynika z zebranego materiału dowodowego, wyłączną przyczyną powołania jej do spadku przez Z. K., to nie można uznać, że doszło do pokrzywdzenia pozwanej. Jednocześnie należy wskazać, że prawa uprawnionego do zachowku przysługujące mu ze względu na szczególnie, bardzo bliski stosunek rodzinny, istniejący między nim a spadkodawcą, służą urzeczywistnieniu obowiązków moralnych, jakie spadkodawca ma względem swoich najbliższych oraz realizacji zasady, iż nikt nie może na wypadek swojej śmierci rozporządzić swoim majątkiem zupełnie dobrowolnie, z pominięciem swoich najbliższych. Powódka realizuje swoje prawo podmiotowe zgodnie z jego przeznaczeniem. Sąd nie znalazł żadnych podstaw do uznania, że działanie powódki czyniącej użytek z przysługującego jej prawa podmiotowego jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i z tej przyczyny nie zasługuje na ochronę w pełnym zakresie. Sprzeczność z zasadami współżycia zachodziłaby jedynie wówczas, gdyby w świetle reguł lub wartości moralnych powszechnie społecznie akceptowanych żądanie zapłaty należności z tytułu zachowku musiało być ocenione negatywnie. Takich natomiast przesłanek Sąd się nie dopatrywał.

W konsekwencji Sąd ustalił wartość substratu zachowku na kwotę 244.106,20 zł, co stanowi różnicę aktywów spadkowych (247.700 zł) i długów spadkowych (3.593,80 zł). Jak wskazano powyżej w przypadku dziedziczenia ustawowego po Z. K. udział spadkowy powódki wyniósłby 1/5, zaś należny jej zachówek połowę tegoż udziału. W tych okolicznościach powodce należy się po matce zachówek w wysokości 24.410,62 zł (244.106,20 zł x 1/5 x 1/2). W takim też zakresie Sąd powództwo uwzględnił. Od powyższej kwoty Sąd zasądził odsetki ustawowe od dnia 11 czerwca 2016r. do dnia zapłaty. Zważyć bowiem należy, iż pismem z dnia 18 maja 2016r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty zachowku po Z. K. w kwocie 26.870 zł w terminie 14 dni od otrzymania wezwania. Wezwanie zostało pozwanej doręczone w dniu 27 maja 2016r., a zatem termin do zaspokojenia roszczenia upłynął z dniem 10 czerwca 2016r.

Sąd nie uwzględnił natomiast wniosku pozwanej o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty. W ocenie Sądu sytuacja majątkowa i osobista pozwanej nie jest „szczególna” w rozumieniu art. 320 k.p.c. Przede wszystkim zwrócić należy uwagę, iż pozwana ma stały dochód w postaci wynagrodzenia za pracę, w perspektywie ma dodatkowe zatrudnienie w weekendy, a wreszcie otrzymała od męża kwotę 40.000 zł z tytułu rozliczenia nakładów. Pozwana

nie ma nikogo na utrzymaniu, a ponoszone przez nią koszty utrzymania nie są znaczne. Wreszcie, pozwana jest właścicielką nieruchomości, która może stanowić zabezpieczenie pożyczki bądź kredytu, a sam fakt posiadania takiego składnika majątkowego ma duże znaczenie dla oceny zdolności kredytowej pozwanej. Zdaniem Sądu dochód pozwalający na normalną egzystencję nie może być przyczyną rozłożenia długu na raty, gdyż w praktyce zawsze zasądzone przez sądy należności – gdyby hipotetycznie zakładać konieczność ich wyegzekwowania w jednym terminie – byłyby w takim ujęciu niespłacalne, a stosowanie art. 320 k.p.c. byłoby zasadą a nie wyjątkiem. Tymczasem postępowanie egzekucyjne ma to do siebie, że zapewniając dłużnikowi stosowne minimum egzystencji, umożliwia stopniowe zaspokajanie długu nawet przez stosunkowo długi okres czasu.

Koszty procesu:

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 100 k.p.c. w zw. z § 2 pkt. 5 i § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych i rozdzielił je stosunkowo. Zważyć bowiem należało, iż powódka wygrała niniejszą sprawę w 90 %, zaś pozwana w 10 % i w takim stosunku stronom należy się zwrot kosztów od przeciwnika. Powódka poniosła koszty w postaci opłaty sądowej od pozwu (1.344 zł), zaliczki na poczet opinii biegłego (1.000 zł), opłaty za czynności fachowego pełnomocnika (4.800 zł) oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (17 zł) tj. łącznie w wysokości 7.161 zł, z czego należy jej się zwrot kwoty 6.444,90 zł. Z kolei pozwana poniosła koszty zastępstwa procesowego w wysokości 4.817 zł, z czego należy jej się zwrot kwoty 481,70 zł. Po wzajemnym skompensowaniu kosztów należało od zasądzić od pozwanej na rzecz powódki kwotę 5.963,20 zł.

Na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 5 ust. 3, art. 8 ust.1 i art. 83 i 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U.2010.90.594 z późn. zm.) Sąd nakazał ściągnąć od stron na rzecz Sądu Rejonowego – Skarbu Państwa w G. nieuiszczone koszty poniesione na wynagrodzenie mediatora (604,79 zł) oraz opinii biegłego (954,10 zł) tj. w łącznej wysokości 1.588,89 zł w stosunku w jakim przegrały niniejsze postępowanie. Stąd, Sąd nakazał ściągnąć od powódki kwotę 158,86 zł, zaś od pozwanej kwotę 1.430 zł.